

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 1ο ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ - 0501590

Σχολικό Έτος: 2022 - 2023

Ημερομηνία Εξαγωγής: 10/06/2023

Σχολική Μονάδα: 1ο ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΡΓΥΡΩΝ - 0501590

Στόχος Βελτίωσης:

Σκοπός του σχεδίου δράσης:

Με το σύνθημα «**Όλοι διαφορετικοί, όλοι ίσοι**», η παρούσα δράση αποσκοπεί στην καλύτερη προσαρμογή και ενδυνάμωση των παιδιών στη σχολική κοινότητα, καλλιεργώντας θετικές στάσεις απέναντι στην διαφορετικότητα.

Ειδικοί στόχοι του σχεδίου δράσης:

α) ενίσχυση της εξωστρέφειας με επικοινωνία και ανοικτό διάλογο μεταξύ των μαθητών/-τριών με ΑΜΕΑ,

β) σχεδιασμός και ανάπτυξη υπό-δράσεων που σχετίζονται με θέματα διαφορετικότητας, ρατσιστικών στάσεων, αντιλήψεων και ανισοτήτων, οι οποίες θα ενταχθούν στο σύνολο του σχολικού προγράμματος και θα απευθυνθούν σε ολόκληρη τη σχολική κοινότητα και οι οποίες θα υλοποιούνται με την ενεργό συμμετοχή μαθητών, εκπαιδευτικών, γονέων και

γ) εμπλοκή και ενεργή συμμετοχή των μαθητών/-τριών σε εκδηλώσεις που θα πραγματοποιηθούν για τον σκοπό αυτό σε συνεργασία με άλλα σχολικά δίκτυα, κοινότητες και λοιπούς φορείς.

Σχέδιο Δράσης: Δράση εξωστρέφειας: Η συνεργασία σχολείων και μαθητών σε κοινό εκπαιδευτικό πρόγραμμα με θέμα «Ενημέρωση & Εξοικείωση με την Διαφορετικότητα».

Αξονας: Σχολείο και κοινότητα

Συντονιστής Δράσης: ΚΑΘΑΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

1. Εισαγωγή στην Δράση

Μέσα στο σχολείο, ως μικρή κοινωνία, οι μαθητές/-τριες συμβιώνουν καθημερινά, μαθαίνουν, συνεργάζονται και χτίζουν σχέσεις. Έτσι δημιουργούνται οι κατάλληλες προϋποθέσεις για την ανάδειξη και διαμόρφωση ολοκληρωμένων προσωπικοτήτων. Κάτω από το πλαίσιο αυτό, είναι αναγκαίο να εξεταστεί ο βαθμός στον οποίο ένα σχολείο διδάσκει, αγκαλιάζει και γιορτάζει τη φυλετική, γλωσσική, πολιτιστική πολυμορφία και διαφορετικότητα.

2. Λόγοι Υλοποίησης της Δράσης

Η εξοικείωση με την αναπηρία και η αλληλεπίδραση ευπαθών κοινωνικά ομάδων με την ευρύτερη ομάδα των μαθητών συμβάλλουν στην αλλαγή στάσης και νοοτροπίας σχετικά με τη διαφορετικότητα και την αναπηρία. Αφυπνίζοντας τους μαθητές/τριες δημιουργούνται οι κατάλληλες προοπτικές για την ευαισθητοποίηση & συνειδητοποίηση τους σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

3. Δείκτες Αλληλεπίδρασης

Η παραπάνω υλοποίηση του σχεδίου δράσης θα αναδείξει τις καλές πρακτικές της σχολικής μονάδας. Αξιοποιώντας υπάρχουσες γνώσεις και υλοποιώντας προγράμματα συνεργασίας με άλλα σχολεία και φορείς, θα συμβάλλει έτσι ενεργά στην καλύτερη προσαρμογή και ενδυνάμωση των παιδιών στη σχολική κοινότητα, καλλιεργώντας θετικές στάσεις απέναντι στην διαφορετικότητα.

4. Στόχοι της Δράσης

- α) ενίσχυση της εξωστρέφειας με επικοινωνία και ανοικτό διάλογο μεταξύ των μαθητών/-τριών με ΑΜΕΑ,
- β) σχεδιασμός και ανάπτυξη υπό-δράσεων που σχετίζονται με θέματα διαφορετικότητας, ρατσιστικών στάσεων, αντιλήψεων και ανισοτήτων, οι οποίες θα ενταχθούν στο σύνολο του σχολικού προγράμματος και θα απευθυνθούν σε ολόκληρη τη σχολική κοινότητα και οι οποίες θα υλοποιούνται με την ενεργή συμμετοχή μαθητών, εκπαιδευτικών, γονέων και
- γ) εμπλοκή και ενεργή συμμετοχή των μαθητών/-τριών σε εκδηλώσεις που θα πραγματοποιηθούν για τον σκοπό αυτό σε συνεργασία με άλλα σχολικά δίκτυα, κοινότητες και λοιπούς φορείς.

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

Πολλές από τις ενέργειες που θα υλοποιηθούν, θα ολοκληρωθούν εντός του σχολικού έτους. Παρόλο αυτά, κατά γενική ομολογία χρειάζεται συνεχή και αδιάλειπτη ενημέρωση των μαθητών/-τριών για την ενίσχυση της ικανότητας να εντοπίζουν και να αποδομούν κακές πρακτικές, στερεότυπα και προκαταλήψεις στην έννοια της διαφορετικότητας.

Διαδικασίες και Ενέργειες Υλοποίησης

1. Ενέργειες Προετοιμασίας της δράσης: (1^ο τρίμηνο Σεπτεμβρίου - Νοεμβρίου)

Καθορισμός πλαισίου του Σχεδίου Δράσης, στόχοι, χρονικό εύρος διεκπεραίωσης των απαιτούμενων ενεργειών, ορισμός διαχειριστή. Συναντήσεις των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών, παρουσίαση της Δράσης.

2. Συγκρότηση ομάδας εκπαιδευτικών με γνώσεις σε θέματα ειδικής αγωγής: (1^ο τρίμηνο Σεπτεμβρίου - Νοεμβρίου)

Συγκρότηση της ομάδας, συναντήσεις με άλλα σχολεία και με φορείς που ασχολούνται με την διαφορετικότητα. Σχεδιασμός και χρονοδιάγραμμα Υπο-δράσεων.

3. Ενημέρωση εκπαιδευτικών, μαθητών και γονέων της σχολικής μονάδας για την υλοποίηση της 1^{ης} Υπο-δράσης: (1^ο τρίμηνο Σεπτεμβρίου - Νοεμβρίου)

Η πρώτη ενημέρωση θα πραγματοποιηθεί προκειμένου οι μαθητές της Α΄ Γυμνασίου να συμμετάσχουν στην 1^η Υπο - Δράση. Θα τους διανεμηθεί ένα πρώτο ερωτηματολόγιο πριν την υλοποίηση της δράσης.

4. Σχεδιασμός και Υλοποίηση της 1^{ης} Υπο-δράσης: (1^ο τρίμηνο Σεπτεμβρίου - Νοεμβρίου)

Οργάνωση και υλοποίηση της 1^{ης} Υπο-δράσης σε συνεργασία με Ειδικό Σχολείο για την παρουσίαση ενός μικρού project (παρουσίαση παραμυθιού, βιωματική εμπειρία, παιχνίδι, ομιλία κλπ).

5. Δημιουργία ερωτηματολογίου προς τους μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς: (2^ο τρίμηνο Δεκεμβρίου - Φεβρουαρίου)

Η δημιουργία και η διάθεση ενός νέου ερωτηματολογίου, κατόπιν της υλοποίησης της 1^{ης} Δράσης.

6. Σχεδιασμός και Υλοποίηση της 2^{ης} Υπο-δράσης: (2^ο τρίμηνο Δεκεμβρίου - Φεβρουαρίου)

Αίτημα προς τον Σύνδεσμο Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους (Σ.Κ.Ε.Π.), βάσει της εγκυκλίου με αρ. πρωτ. Φ.2.1/ΕΧ/51319/86486/Δ7 - 16/7/2021 του ΥΠΑΙΘ, για την έγκριση της υλοποίησης του εκπαιδευτικού προγράμματος με θέμα «Εξοικείωση με τη Διαφορετικότητα: ανοικτός ενημερωτικός διάλογος από τα άτομα με αναπηρία», προκειμένου να ενημερωθούν οι μαθητές/-τριες της Β΄ Γυμνασίου της σχολικής μονάδας.

7. Παρουσίαση εκπαιδευτικού υλικού με θέμα την διαφορετικότητα: (2^ο τρίμηνο Δεκεμβρίου - Φεβρουαρίου)

Παρουσίαση υλικού με θέματα που σχετίζονται με την Παγκόσμια Ημέρα της Αναπηρίας στους μαθητές/-τριών όλων των βαθμίδων της σχολικής μονάδας.

8. Εκπαιδευτική Επίσκεψη των μαθητών/-τριών της Γ΄ Γυμνασίου σε φορείς/ιδρύματα: (2^ο τρίμηνο Δεκεμβρίου - Φεβρουαρίου)

Πραγματοποίηση από την ομάδα δράσης εκπαιδευτικών επισκέψεων σε φορείς/ ιδρύματα που σχετίζονται με την διαφορετικότητα.

9. Δημιουργία Ερωτηματολογίου στους μαθητές/-τριες της Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου: (2^ο τρίμηνο Δεκεμβρίου - Φεβρουαρίου και 3^ο τρίμηνο Μαρτίου - Μαΐου)

Η δημιουργία και η διάθεση ενός ερωτηματολογίου, κατόπιν της υλοποίησης της 2^{ης} Δράσης και της παρουσίασης του οπτικού υλικού στους μαθητές/-τριες της Β΄ και Γ΄ Γυμνασίου.

10. Επεξεργασία και στατιστική ανάλυση των συλλεχθέντων στοιχείων: (3^ο τρίμηνο Μαρτίου - Μαΐου)

Πραγματοποιείται η επεξεργασία και η ανάλυση των στοιχείων όλων των ερωτηματολογίων, προκειμένου να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα.

11. Παρακολούθηση και ανατροφοδότηση της δράσης: (1^ο τρίμηνο Σεπτεμβρίου - Νοεμβρίου και 2^ο τρίμηνο Δεκεμβρίου - Φεβρουαρίου και 3^ο τρίμηνο Μαρτίου - Μαΐου)

Η πρόοδος και η ανατροφοδότηση θα πραγματοποιείται σταδιακά από τα μέλη της ομάδας και τον Συντονιστή

που θα καταγράψουν την πορεία εξέλιξης του Σχέδιου Δράσης.

12. Αξιολόγηση της δράσης: (3^ο τρίμηνο Μαρτίου - Μαΐου)

Θα χρησιμοποιηθούν εργαλεία αποτίμησης της δράσης, όπως ερωτηματολόγια σε μαθητές, γονείς και εκπαιδευτικούς για την αξιολόγηση του περιεχομένου των δράσεων που υλοποιήθηκαν.

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

1. **Ανθρώπινο Δυναμικό:** Η ομάδα της δράσης είναι υπεύθυνη για την οργάνωση και υλοποίηση κάθε μορφής επικοινωνίας και συνεργασίας. Οι ανεπίσημες συναντήσεις εντός ή εκτός της σχολικής μονάδας θα πραγματοποιούνται με σκοπό την απόκτηση περαιτέρω γνώσης για την σωστή οργάνωση και εκπόνηση των υπο-δράσεων.

- **Εκπαιδευτικοί με καλή γνώση στα θέματα διαφορετικότητας**
- **Εκπαιδευτικοί με καλή γνώση στην χρήση ΤΠΕ.**
- **Εκπαιδευτικοί Ειδικής Αγωγής.**
- **Κοινωνικοί Λειτουργοί και Ψυχολόγοι της Σχολικής Μονάδας.**
- **Μαθητές/-τριες όλων των τάξεων Γυμνασίου.**
- **Γονείς.**
- **Σχολικοί Σύμβουλοι Ζωής.**

2. **Χρόνος:** Η υλοποίηση του σχεδίου δράσης θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το ανωτέρω χρονοδιάγραμμα.

3. Υλικοτεχνική Υποδομή

- **Εργαστήριο Πληροφορικής με σύνδεση στο Διαδίκτυο.**
- **Μέσα αποθήκευσης διαμοιρασμού και μεταφοράς αρχείων και κειμένων.**
- **Εκτυπωτές και βιντεοπροβολείς.**
- **Προγράμματα παρουσίασης διαφανειών και ταινιών.**
- **Χώροι συνάντησης (Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων της Σχολικής Μονάδας)**

4. Οικονομικοί Πόροι

Στην παρούσα φάση, δεν χρειάζονται ιδιαίτεροι οικονομικοί πόροι προκειμένου να υλοποιηθεί η εν λόγω δράση.

5. Ερευνητικά Εργαλεία

Χρησιμοποιώντας ερευνητικά εργαλεία, όπως μελέτες, ερωτηματολόγια, εργασίες σε μορφή projects, δύναται να

αποκτηθεί η δυνατότητα καταγραφής και αποτύπωσης των αναγκών για το πλαίσιο σχεδιασμού και εφαρμογής του προγράμματος.

- Πρακτικά Συνεδριάσεων
- Ερωτηματολόγια
- Μη τυπική μάθηση
- Βιωματική προσέγγιση
- Ανοιχτός Διάλογος
- Ευέλικτα προγράμματα συνεργασίας με άλλα σχολεία και φορείς
- Εργασία σε ομάδες - project

6. Πηγές

Η ομάδα δράσης θα αναζητήσει το νομοθετικό και διοικητικό πλαίσιο σχετικά με τη δομή και το περιεχόμενο υλοποίησης προγραμμάτων και δράσεων για την διαφορετικότητα. Επιπρόσθετα, θα υλοποιηθεί συνεργασία με άλλα σχολεία καθώς και με φορείς και σωματεία που ασχολούνται με τον ανοιχτό διάλογο Ενημέρωσης, Αφύπνισης & Συνειδητοποίησης.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

Η επιτυχία ενός ανοιχτού διαλόγου ενημέρωσης, αφύπνισης & συνειδητοποίησης μεταξύ εμπυχωτών/ομιλητών με αναπηρία, μαθητών & εκπαιδευτικών, βασίζεται στην συνεργατική διάθεση των εμπλεκόμενων εκπαιδευτικών καθώς και των μαθητών. Επιτακτική ανάγκη είναι να δημιουργηθούν οι κατάλληλες προϋποθέσεις έτσι ώστε οι μαθητές/τριες της σχολικής μονάδας α) να ενισχύσουν την ικανότητα τους να εντοπίσουν & να αποδομήσουν κακές πρακτικές, στερεότυπα, προκαταλήψεις και β) να λειτουργήσουν μελλοντικά ως συνειδητοποιημένοι πολίτες και ως δυναμικός μοχλός αλλαγής μέσα στο κοινωνικό σύνολο. Τα κριτήρια επιτυχίας του ανωτέρω Σχεδίου Δράσης εστιάζονται στην:

1. Εξοικείωση με την εικόνα της αναπηρίας,
2. Κατανόηση των καθημερινών εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι με αναπηρία αλλά και στη συνειδητοποίηση των δυνατοτήτων τους,
3. Διευκόλυνση της επικοινωνίας των μαθητών γενικής εκπαίδευσης με νέους με αναπηρία,
4. Καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και ανάπτυξης επικοινωνιακών & κοινωνικών δεξιοτήτων,
5. Ενεργοποίηση "αντανακλαστικών" κοινωνικής συλλογικότητας, αλληλεγγύης & ευθύνης για τη δημιουργία μελλοντικών συνειδητοποιημένων πολιτών.
6. Αλλαγή στάσης και νοοτροπίας απέναντι στην αναπηρία οδηγώντας στην άρση των προκαταλήψεων & του αποκλεισμού των νέων με αναπηρία. Με προσδοκώμενο μελλοντικό αποτέλεσμα την ενσωμάτωση τους στην καθημερινότητα και κατ' επέκταση την κοινωνική & επαγγελματική τους ένταξη.

7. Συνεισφορά στην κοινωνική & ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη του μαθητή, δίνοντας του τη δυνατότητα να δει τον άλλον & τον εαυτό του υπό άλλο πρίσμα. (Ακούγοντας αληθινές ιστορίες ανθρώπων που κατάφεραν να ξεπεράσουν τις δυσκολίες, το παιδί βελτιώνει το αίσθημα της αποδοχής & εμπιστοσύνης στον εαυτό του και στις ικανότητές του να υπερνικήσει τα εμπόδια).

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

1. Παρακολούθηση των ενεργειών και ανατροφοδότηση

Το συγκεκριμένο σχέδιο δράσης εισηγείται ο Διευθυντής και εγκρίνεται από τον Σύλλογο Διδασκόντων μαζί με τη σύνθεση των ομάδων και το χρονοδιάγραμμα των εργασιών τους.

- Όλες οι ενέργειες από την αρχή μέχρι και την ολοκλήρωση της δράσης, ελέγχονται από το ανωτέρω χρονοδιάγραμμα εργασιών.
- Η αρμόδια ομάδα εργασίας παρακολουθεί και καταγράφει την εξέλιξη της πορείας του σχεδίου δράσης. Καταγράφονται επίσης τυχόν δυσκολίες και τρόποι αντιμετώπισής τους.
- Τα βασικά σημεία ελέγχου της προόδου της δράσης είναι η υλοποίηση των υποδράσεων και στη συνέχεια η ανατροφοδότηση μέσω των ερευνητικών εργαλείων (ανοικτός διάλογος, ερωτηματολόγια).

2. Η αξιολόγηση του σχεδίου δράσης

Στόχος 1: Υλοποίηση Γνωστικών Στόχων

1. Διασαφήνιση εννοιών και αφομοίωση πληροφοριών
2. Ερμηνεία δεδομένων
3. Αντίληψη της πραγματικότητας
4. Κατανόηση της μοναδικότητας του ατόμου
5. Αναστοχαστική διαχείριση της γνώσης
6. Αλλαγή νοοτροπίας, στάσης και συμπεριφορών
7. Άρση προκαταλήψεων

Στόχος 2: Υλοποίηση Συναισθηματικών Στόχων

1. Εξοικείωση με την αναπηρία και τη διαφορετικότητα
2. Συνειδητοποίηση, δεκτικότητα και αποδοχή
3. Αυτοεπίγνωση και ενσυναίσθηση μέσω και της αμφισβήτησης

4. Διάθεση συμμετοχής στη διαδικασία
5. Βιωματική διάδραση και θετική αντίδραση
6. Υιοθέτηση και εσωτερίκευση των αξιών
7. Ενιαίο σύστημα αξιών, διαμόρφωση κοσμοθεωρίας
8. Πίστη στις αξίες, ενσωμάτωση και στήριξη των επεξεργασμένων αξιών
9. Διαχείριση συναισθημάτων
10. Ανάδειξη σημασίας της μοναδικότητας του καθενός μας

Στόχος 3: Υλοποίηση Πραξιακών Στόχων

1. Κοινωνική και πολιτισμική θεώρηση του κόσμου
2. Επικοινωνία και συνεργασία
3. Βιωματικές δράσεις
4. Διαχείριση κρίσεων και επίλυση προβλημάτων
5. Ενεργός δράση στα κοινά
6. Επαφή με άτομα με αναπηρία

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

Η εξοικείωση με την αναπηρία και τη διαφορετικότητα είναι κάτι που το έχουν ανάγκη τα παιδιά μας. Ίσως προσπερνάμε μερικές φορές το γεγονός ότι σε πολλά σπίτια, υπάρχουν αδέρφια ή συγγενείς με πολλά προβλήματα αναπηρίας και τα παιδιά μας έχουν ανάγκη τη δική μας συμμετοχή στα δικά τους προβλήματα και την εξοικείωση με το «πρόβλημα» (αδελφό/ή ή άλλο συγγενικό πρόσωπο. Η εξωστρέφεια που αναφέρετε θα είναι ένα ορόσημο για πληγωμένα παιδιά αλλά και μια ανάμνηση για παιδιά που στο μέλλον μπορεί να αντιμετωπίσουν αναπηρία προσωπικά ή στο περιβάλλον τους και το σχολείο είναι υποχρεωμένο να τα προετοιμάσει για το «στίγμα» της αναπηρίας. Θυμίζω ότι «Το στίγμα» είναι ελληνική δραματική ταινία του 1982, σε σκηνοθεσία, σενάριο και παραγωγή Παύλου Τάσιου. Πρωταγωνιστούν οι Αντώνης Καφετζόπουλος και Όλια Λαζαρίδου. Το συνιστώ αν και διαφωνώ ριζικά με την αντιμετώπιση του θέματος, είναι καλό όπως για έναυσμα συζήτησης (θυμίζει τον Καιάδα των Σπαρτιατών, κάτι ανήκουστο για σήμερα, αν και ουσιαστικά υπάρχει ως νοοτροπία-ευθανασία, αμβλώσεις μειονεκτικών εμβρύων κλπ)..

Καλή δύναμη, καλά κουράγια για ένα τόσο λεπτό και δύσκολο θέμα.

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Σύμφωνα με τον χρονοδιάγραμμα υλοποίησης της Δράσης πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα:

1. **Η αρχική προετοιμασία της δράσης και υπό-δράσεων:** Καθορισμός πλαισίου της ενημέρωσης και συνεργασίας με τους εμπλεκόμενους φορείς των υπό-δράσεων, στόχοι και σκοποί κάθε υπό-δράσης, χρονικό εύρος διεκπεραίωσης των απαιτούμενων ενεργειών.
2. **Η συγκρότηση ομάδας εκπαιδευτικών με γνώσεις σε θέματα Ειδικής Αγωγής:** Ο καθένας στην ομάδα σχεδιασμού είχε σαφώς καθορισμένους

ρόλους, με τον καθένα να φέρει πολύτιμες συμβουλές και πρακτικές.

3. **Η ενημέρωση εκπαιδευτικών και μαθητών της σχολικής μονάδας για την πρόθεση υλοποίησης των υπό-δράσεων:** Η αρχική ενημέρωση πραγματοποιήθηκε για την καλύτερη κατανόηση των στόχων των δράσεων και της συνεισφοράς του εκπαιδευτικού προσωπικού προκειμένου να πραγματοποιηθεί η ομαλή υλοποίηση τους.
4. **Η αρχική δημιουργία 1^{ου} ερωτηματολογίου προς τους μαθητές:** Η δημιουργία και η διάθεση ενός 1^{ου} ερωτηματολογίου με στόχο την συλλογή δεδομένων για τις στάσεις και αντιλήψεις των μαθητών της σχολικής μας μονάδας απέναντι σε ΑμΕΑ (προηγήθηκε της 1^{ης} Δράσης). Τα ερωτηματολόγια είναι διαθέσιμα.
5. **Υλοποίηση της 1^{ης} Δράσης:** Σε συνεργασία με το Ειδικό Γυμνάσιο Ιλίου διοργανώθηκε Εκδήλωση στις 23/11/2022 στην Αίθουσα Πολλαπλών Εκδηλώσεων της σχολικής μας μονάδας για να αναδειχθεί από κοινού με τους μαθητές ότι: *«Μόνο με την καρδιά βλέπεις καλά, την ουσία δεν την βλέπουν τα μάτια»*. Διαθέσιμο υλικό στον ακόλουθο σύνδεσμο της ιστοσελίδας μας: [Εκδηλώσεις - Ημερίδες - 1ο Ημερήσιο Γυμνάσιο Αγίων Αναργύρων \(sch.gr\)](#)
6. **Συγκέντρωση και ανάρτηση υλικού σχετικά με τα ΑμΕΑ:** Πραγματοποιήθηκε από επιλογή υλικού από την ομάδα (εκπαιδευτικοί και μαθητές), έγινε η συγκέντρωση των δεδομένων, video, παρουσιάσεις και αναρτήθηκαν από τον υπεύθυνο διαχειριστή της ιστοσελίδας της σχολικής μονάδας. Ο εν λόγω χώρος έχει δεσμευτεί με απώτερο στόχο να εμπλουτίζεται με νέο υλικό και γνώση για τα ΑμΕΑ και τη σημασία της διαφορετικότητας. Διαθέσιμο υλικό στον ακόλουθο σύνδεσμο της ιστοσελίδας μας: [Σεβασμός στην Διαφορετικότητα - 1ο Ημερήσιο Γυμνάσιο Αγίων Αναργύρων \(sch.gr\)](#)
7. **Υλοποίηση της 2^{ης} Δράσης:** Την Παρασκευή 10/3/2023 σαράντα επτά (47) μαθητές και μαθήτριες του Γυμνασίου μας επισκέφτηκαν το Ειδικό Λύκειο Ιλίου. Παρακολούθησαν μαζί με τους/τις μαθητές/τριες του, την εξαιρετική παράσταση του θεάτρου τέχνης Καρόλου Κουν "Το γεφύρι της Άρτας και οι λυγερές του Κάτω Κόσμου" σε δραματολογία-σκηνοθεσία Μαριάννας Κάλμπαρη

και πρωτότυπη μουσική που συνδυάζει παραδοσιακούς ήχους με σύγχρονα ακούσματα του Θοδωρή Αμπαζή. Διαθέσιμο υλικό στον ακόλουθο σύνδεσμο της ιστοσελίδας μας: [Εκδηλώσεις - Ημερίδες - 1ο Ημερήσιο Γυμνάσιο Αγίων Αναργύρων \(sch.gr\)](#)

8. **Υλοποίηση της 3^{ης} Δράσης:** Την Τετάρτη 22/3/2023, οι μαθητές και μαθήτριες της Β΄ τάξης του Γυμνασίου μας παρακολούθησαν ημερίδα με Θέμα «Εξοικείωση με την Διαφορετικότητα: ανοιχτός ενημερωτικός διάλογος από άτομα με αναπηρία» και τίτλο «Μαθαίνω να βλέπω τον άνθρωπο» από εκπροσώπους του Συνδέσμου Κοινωνικής Ευθύνης για Παιδιά και Νέους (Σ.Κ.Ε.Π.) (<https://www.skep.gr/el>). Διαθέσιμο υλικό στον ακόλουθο σύνδεσμο της ιστοσελίδας μας: [Εκδηλώσεις - Ημερίδες - 1ο Ημερήσιο Γυμνάσιο Αγίων Αναργύρων \(sch.gr\)](#).
9. **Δημιουργία 2^{ου} ερωτηματολογίου προς τους μαθητές:** Η δημιουργία και η διάθεση ενός 2^{ου} ερωτηματολογίου με στόχο τη συλλογή δεδομένων για τις στάσεις και αντιλήψεις των μαθητών της σχολικής μας μονάδας απέναντι σε ΑμΕΑ (κατόπιν των ανωτέρω δράσεων). Τα ερωτηματολόγια είναι διαθέσιμα. Στόχος του ερωτηματολογίου είναι η αξιολόγηση, καθώς και η συγκριτική ανάλυση με βάση το χρονοδιάγραμμα των δράσεων (πριν και μετά). Το εν λόγω ερωτηματολόγιο έχει αναρτηθεί και στη σελίδα της σχολικής μονάδας [ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΣΤΗΝ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ - 1ο Ημερήσιο Γυμνάσιο Αγίων Αναργύρων \(sch.gr\)](#).
10. **Στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων:** Πραγματοποιήθηκε η επεξεργασία και η ανάλυση των στοιχείων όλων των ερωτηματολογίων, προκειμένου να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα και να δοθούν συμπεράσματα σχετικά με την στάση των μαθητών Γυμνασίου απέναντι σε ΑμΕΑ. Τα αποτελέσματα που έχουν προκύψει αναδεικνύουν την σημασία της αλληλεπίδρασης μεταξύ μαθητών γενικής εκπαίδευσης και νέων με αναπηρία, την εξοικείωση τους με τα άτομα αυτά, όπως βιωματικά πραγματοποιήθηκε μέσα από τις δράσεις.

Συνοψίζοντας, δεν επήλθε καμία τροποποίηση στο αρχικό πλάνο και σχέδιο υλοποίησης της Δράσης. Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω δράσεις που υλοποιήθηκαν εισηγήθηκαν αρχικά από τον Συντονιστή και την Ομάδα Δράσης και κατόπιν εγκρίθηκαν από τον Σύλλογο Διδασκόντων. Τα πρακτικά των παραπάνω δράσεων είναι διαθέσιμα. Μέσα στο πλαίσιο αυτό, πραγματοποιήθηκε ανοιχτός διάλογος με άτομα με αναπηρία (ΑμΕΑ) με σκοπό την ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των μαθητών της σχολικής μας μονάδας. Ακολουθεί η συνολική αποτίμηση της Δράσης, αποτυπώνοντας τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την στατιστική ανάλυση των ερωτηματολογίων.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Τόσο οι έρευνες σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, όσο και η διεξαγωγή του δικού μας σχεδίου δράσης και της μικρής σε εμβέλεια έρευνας, που πραγματοποιήθηκε από τα ερωτηματολόγια, αναδεικνύουν τη σημαντικότητα της αλληλεπίδρασης μαθητών γενικής εκπαίδευσης και νέων με αναπηρία ως βασικό εργαλείο και προϋπόθεση για την αλλαγή στάσης και νοοτροπίας απέναντι στη διαφορετικότητα και την αναπηρία. Ωστόσο, είναι απόλυτα σαφές ότι μερικές μεμονωμένες δράσεις σύμπραξης δεν αρκούν.

Η καθιέρωση συστηματικών προγραμμάτων εξοικείωσης με την αναπηρία μπορεί να αποτελέσει το μέσο για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση αλλαγής, στοχεύοντας στην άρση των προκαταλήψεων σχετικά με την αναπηρία και την ένταξη των νέων αυτών στην καθημερινότητα. Είναι σαφές πως οι προτάσεις μας για καθιέρωση τέτοιων προγραμμάτων θα είναι καθοριστικές για τη συνεχή και αδιάλειπτη ενημέρωση των μαθητών/-τριών για θέματα που αφορούν τη διαφορετικότητα. Συνεπώς το επόμενο έτος θα μπορούσαν να ακολουθήσουν:

1. Περισσότερες Δράσεις για κοινή συμμετοχή μαθητών γενικής εκπαίδευσης και ΑμΕΑ (αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες).
2. Επισκέψεις μαθητών σε Ειδικά Σχολεία για να παρακολουθήσουν από κοντά την καθημερινότητα των ΑμΕΑ.
3. Συνύπαρξη σε μουσεία, χώρους ψυχαγωγίας και πάρκα μαθητών γενικής εκπαίδευσης ΑμΕΑ.
4. Παρουσίαση από κοινού ενός θεατρικού που θα βοηθούσε στην ενεργητική συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων με στόχο την προώθηση της ενσυναίσθησης, του διαλόγου, της συνύπαρξης, της αποδοχής, της αλληλεγγύης και του σεβασμού στην μοναδικότητα του καθενός.
5. Μεθόδευση, επιλογή και ανάθεση projects για τη Διαφορετικότητα – Δημιουργία ομάδων εργασίας με στόχο την εξοικείωση των μαθητών/-τριών με τις έννοιες αυτές.

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

Η έλλειψη της απαραίτητης γνώσης σχετικά με την αναπηρία, καθώς και των ευκαιριών αλληλεπίδρασης με άτομα με αναπηρίες είναι εκείνα που συχνά αποτελούν την αιτία διαμόρφωσης αρνητικών στάσεων. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Σ.Κ.Ε.Π. που υλοποιήθηκε μέσα στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης, όπως και άλλων παρόμοιων που υπάρχουν, διαφαίνεται ότι μπορούν να συνεισφέρουν στην εξοικείωση των μαθητών και μαθητριών με την πραγματικότητα της αναπηρίας. Θεωρούμε ότι η παρέμβαση αυτή μπορεί να αποτελέσει το έναυσμα για τη δημιουργία ενός σχολείου ως πλαίσιο ισότητας ευκαιριών και ένταξης σε ένα κοινωνικό σύνολο. Ένα σχολείο που θα προωθεί την ενσυναίσθηση, το διάλογο, την συνύπαρξη, την αποδοχή, την αλληλεγγύη και το σεβασμό στη μοναδικότητα του καθενός στον παρόν και στο μέλλον.

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Τα αποτελέσματα του Σχεδίου Δράσης ανέδειξαν πρακτικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συνύπαρξη μαθητών/-τριών γενικής εκπαίδευσης και ΑμΕΑ. Ο σχεδιασμός, η οργάνωση και η υλοποίηση των δράσεων κρίνονται ιδιαίτερα αποτελεσματικές και αποδοτικές, ενώ μπορούν να αποτελέσουν κίνητρα για περισσότερες παρεμβάσεις σε επόμενες χρονιές, ξεκινώντας από τη νέα σχολική χρονιά (2023-2024). Μέσα από τις δράσεις, δόθηκε η ευκαιρία να αναδειχθεί η σημασία καθιέρωσης νέων εκπαιδευτικών εργαλείων που θα επιδιώκουν να δημιουργήσουν τις κατάλληλες προϋποθέσεις έτσι ώστε οι μαθητές/τριες να:

- ενισχύσουν την ικανότητα τους να εντοπίζουν και να αποδομούν κακές πρακτικές, στερεότυπα, προκαταλήψεις
- αλλάξουν το βλέμμα και τη στάση τους ως προς τη διαφορετικότητα
- εισαχθούν στην έννοια της κοινωνικής αποδοχής και ισότητας
- λειτουργήσουν μελλοντικά ως δυναμικός μοχλός αλλαγής μέσα στο κοινωνικό σύνολο.

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι επιμορφώσεις που υλοποιήθηκαν ήταν ενημερωτικού περιεχομένου και πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο πληροφόρησης των εκπαιδευτικών, γονέων και μαθητών με ηλεκτρονικά μηνύματα (e-mails). Αναφορικά με τους εκπαιδευτικούς, τους δόθηκε η δυνατότητα να συμμετέχουν σε οποιαδήποτε δράση επιθυμούσαν και να αλληλοεπιδράσουν με τους μαθητές/-τριες καθώς και με τα ΑμΕΑ. Από τους γονείς ζητήθηκαν αιτήσεις συμμετοχής (γονικής συναίνεσης), επειδή υπήρχαν και περιπτώσεις που κάποιοι δεν επιθυμούσαν την ανάμειξη των παιδιών τους στις δράσεις. Τέλος από τους μαθητές/-τριες ζητήθηκε η συμπλήρωση των προαναφερθέντων ερωτηματολογίων, που σχεδιάστηκαν συγκεκριμένα για το σκοπό αυτό. Επιπρόσθετα, οι εκπαιδευτικοί ενημερώθηκαν από τους εμπλεκόμενους στο Σχέδιο Δράσης και οι μαθητές ενημερώθηκαν ομοίως στις τάξεις τους.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Η έλλειψη της απαραίτητης γνώσης σχετικά με την αναπηρία καθώς και ευκαιριών αλληλεπίδρασης με άτομα με αναπηρίες είναι εκείνα που συχνά αποτελούν την αιτία διαμόρφωσης αρνητικών στάσεων. Ένας από τους στόχους του Σχεδίου Δράσης ήταν και η ερευνητική προσέγγιση του βαθμού εξέτασης και συσχέτισης των στάσεων των μαθητών/-τριών όλων των βαθμίδων του Γυμνασίου χωρίς αναπηρία απέναντι στα άτομα με αναπηρία και ο βαθμός αμηχανίας που αναφέρουν όταν έρχονται σε επαφή με αυτά τα άτομα. Τα δύο (2) ερωτηματολόγια που συντάχθηκαν για το σκοπό αυτό αποτέλεσαν κίνητρο σύγκρισης της στάσης των μαθητών πριν και μετά την υλοποίηση των υπό-δράσεων. Χρήσιμα συμπεράσματα εξάχθηκαν, τα οποία είναι και διαθέσιμα. Αναφορικά με την εν λόγω έρευνα, υπάρχουν σκέψεις για μελλοντική δημοσίευση από την πλευρά των μελών της Ομάδας Δράσης και την ταυτόχρονη ενημέρωση για τα αποτελέσματα όλων των εμπλεκόμενων μελών,

τόσο στο εσωτερικό της σχολικής μονάδας, όσο και των μελών που προήλθαν από λοιπούς εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς φορείς.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Μια από τις βασικές δυσκολίες του Σχεδίου Δράσης, ήταν η ανησυχία που υπήρξε κατά την υλοποίηση της 1^{ης} Δράσης, τόσο των μελών του Σχεδίου Δράσης, όσο και των εκπαιδευτικών μελών του Ειδικού Σχολείου για την ομαλή συνύπαρξη των μαθητών/-τριών με τα ΑμΕΑ. Έτσι, υπήρξαν αρκετές συζητήσεις και επαφές για τον βέλτιστο τρόπο μεταφοράς των ΑμΕΑ στη σχολική μας μονάδα και επιπλέον για τη συμπεριφορά των μαθητών/-τριών της σχολικής μας μονάδας απέναντι σε αυτά. Παρόλο αυτά, γρήγορα όλες οι φοβίες και οι τυχόν δισταγμοί εκμηδενίστηκαν, αφού δημιουργήθηκε και επικράτησε ένα αρμονικό κλίμα κατά την διάρκεια της πρώτης επαφής και επίσης όλοι μας αναγνωρίσαμε και εκπλαγήκαμε από την ωριμότητα των παιδιών, που αν και ελάχιστα γνωρίζανε επί του θέματος, είχαν αγωνία να γνωρίσουν τα ΑμΕΑ και να συνομιλήσουν μαζί τους. Επιπρόσθετα, λόγω μεγάλου διοικητικού και λοιπού φόρτου εργασίας των περισσότερων μελών της Ομάδας Δράσης, δεν επιτεύχθηκε η δυνατότητα για περισσότερες υπό-δράσεις. Εντούτοις, η αλληλοβοήθεια όλων των εμπλεκόμενων μελών ήταν καθοριστική στην αποσυμφόρηση και τη συνολική στήριξη του Σχεδίου Δράσης για την υλοποίηση των υπό-δράσεων. Επισημαίνεται πως για το εν λόγω Σχέδιο Δράσης, υπήρχαν και άλλες παράμετροι που απαιτούσαν χρόνο, όπως η δημιουργία των ερωτηματολογίων, η συνεννόηση και ενημέρωση με τους λοιπούς φορείς και έτσι χρειαζόταν να αφιερωθεί χρόνος στην οργάνωση και στο σχεδιασμό των δράσεων.

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

Όλα τα μέλη του Σχεδίου Δράσης, καθώς και ο Συντονιστής του Σχεδίου Δράσης, στήριξαν την όλη προσπάθεια με τις γνώσεις, τις παρατηρήσεις, τα σχόλια και το συνολικό έργο τους. Επισημαίνεται πως η επιλογή των υπό-δράσεων, όπως αυτές υλοποιήθηκαν, είχαν ως σημείο αναφοράς τους μαθητές/-τριες κυρίως της Α΄ Τάξης Γυμνασίου και της Β΄ Τάξης Γυμνασίου της σχολικής μας μονάδας. Η επιλογή αυτή στηρίζεται στο γεγονός ότι κατά τη διάρκεια της φοίτησης των μαθητών στην Α΄ γυμνασίου συντελείται αλλαγή περιβάλλοντος, διαφοροποίηση της μαθησιακής διαδικασίας και αναδεικνύονται προβληματισμοί των παιδιών που αφορούν τόσο στο γνωστικό όσο και στο ψυχοκοινωνικό και συναισθηματικό πεδίο. Η μετάβαση μπορεί να βιωθεί θετικά με κατάλληλη ενίσχυση προκειμένου το παιδί να γνωρίσει και να κατανοήσει όσα συμβαίνουν στο στενό και ευρύτερο περιβάλλον, δρώντας έτσι ώστε να μεταβάλλει τις συνθήκες και να προετοιμαστεί ανάλογα με τις ανάγκες και τους στόχους, υιοθετώντας μια κριτική και όχι παθητική στάση στις διάφορες καταστάσεις.

Οι μαθητές έρχονται στη νέα βαθμίδα έτοιμοι να ακούσουν κάτι καινούριο, διαφορετικό, να δεχτούν νέες προοπτικές και δεδομένα στο γνωστικό χώρο, αλλά και να ωριμάσουν συναισθηματικά με την κατάλληλη καθοδήγηση. Επιπλέον, οι μαθητές/-τριες της επόμενης βαθμίδας αναζητούν τρόπους να συμβιώσουν αρμονικά, οπότε και οι υπό-δράσεις που υλοποιήθηκαν συνέβαλλαν καθοριστικά στις βιωματικές προσεγγίσεις, δίνοντας απαντήσεις στα όσα αναζητούν να μάθουν. Πρακτικά άλλωστε, τόσο η Α΄ γυμνασίου, όσο και η Β΄ Γυμνασίου, παρά την απαιτητική περίοδο προσαρμογής, δεν έχει ένα βαρύ, απαγορευτικό, εξετασιοκεντρικό πρόγραμμα σπουδών, γεγονός που «διευκολύνει» τις διαδικασίες.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Αποτελέσματα της Δράσης

1. Αναπτύχθηκε εξαιρετική συνεργασία μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων.
2. Πολλούς από τους εκπαιδευτικούς της σχολικής μονάδας συμμετείχαν στις υπό-δράσεις και ανέδειξαν σημεία προς έρευνα για τις επόμενες δράσεις που

πρόκειται να υλοποιηθούν.

3. Οι μαθητές της σχολικής μονάδας απάντησαν σε δομημένα ερωτηματολόγια για τη στάση τους απέναντι στα ΑμΕΑ. Τα αποτελέσματα είναι διαθέσιμα.
4. Επιπρόσθετα, τα αποτελέσματα των ερωτηματολογίων ανέδειξαν ότι, μετά την έκθεση των μαθητών στις συμπράξεις οι στάσεις τους ήταν θετικότερες και ανέφεραν λιγότερα επίπεδα αμηχανίας απέναντι στα άτομα με αναπηρία. Με αυτόν τον τρόπο, αναδεικνύεται η σημασία των συμπράξεων στην καταπολέμηση των αυθαίρετων προκαταλήψεων.
5. Επιπλέον, αναδείχθηκε η σημαντικότητα της αλληλεπίδρασης μαθητών γενικής εκπαίδευσης και νέων με αναπηρία ως βασικό εργαλείο και προϋπόθεση για την αλλαγή στάσης και νοοτροπίας απέναντι στη διαφορετικότητα και την αναπηρία.
6. Ωστόσο, είναι απόλυτα σαφές ότι χρειάζεται να πραγματοποιούνται περισσότερες δράσεις σύμπραξης.
7. Η καθιέρωση συστηματικών προγραμμάτων εξοικείωσης με την αναπηρία μπορεί να αποτελέσει το μέσο για μια ολοκληρωμένη προσέγγιση αλλαγής, στοχεύοντας στην άρση των προκαταλήψεων σχετικά με την αναπηρία και την ένταξη των νέων με αναπηρία στην καθημερινότητα.

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Συνοψίζοντας, δεν επήλθε καμία τροποποίηση στο αρχικό πλάνο και σχέδιο υλοποίησης του Σχεδίου Δράσης. Η εν λόγω δράση υλοποιήθηκε επιτυχώς σε ποσοστό βαθμού 100% και σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό.

Συμπερασματικά οι δράσεις που υλοποιήθηκαν φαίνεται ότι:

- Ανακίνησαν σκέψεις και συναισθήματα στα παιδιά σχετικά με την αναπηρία: Τα παιδιά εξέφρασαν περισσότερο θετικά από ότι αρνητικά συναισθήματα σχετικά με την εμπειρία αυτή και συνειδητοποίησαν μέσω κοινωνικής σύγκρισης ότι οι άνθρωποι με αναπηρία έχουν ανάγκες, δυσκολίες και ικανότητες, όπως όλος ο κόσμος.
- Συνέβαλαν στην κατανόηση των καθημερινών εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι με αναπηρία αλλά και στη συνειδητοποίηση των δυνατοτήτων τους: Τα παιδιά έδωσαν έμφαση στην ψυχική ανθεκτικότητα του ομιλητή και την ανοιχτότητα του/της.
- Έπαιξαν σημαντικό ρόλο σε μεγάλο ποσοστό παιδιών, στην αναθεώρηση και στην αλλαγή στάσεων, αντιλήψεων, συναισθημάτων σχετικά με την αναπηρία.